

בראשית פרק ג'

פס' א' - י"ג חטא אדם הראשון - הפיתוי

בלימוד הפרק נעסוק במפגש עם הנחש ובדרכי הפיתוי שלו. כמו כן נתאר את עמידת האדם מול הקב"ה בעקבות החטא.

בפרק ב' אנו קוראים את צו ה' לאדם:

(טז) וַיֹּצֵא ה' אֱלֹהִים עַל הָאָדָם לְאֹמֶר מִכָּל עֵץ הָגֵן אָכַל תֹּאכַל:

(יז) וּמִעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בְיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת:

בראשית פרק ב' מסתיים: (כה) וַיְהִי שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִּים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבָּשְׁשׁוּ:

בפרק ג' אנו לומדים שהאדם עבר על ציווי ה' ואכל מפרי עץ הדעת. איך הדבר התרחש? מה גרם לו לאכל מהפרי?

נעיין בציווי ה' ונחפש מפתח להבנת התהליך. בפרק ב' אנו קוראים את צו ה' לאדם:

מה אסר הקב"ה ומה התיר לאכילה?

נשווה בין הצו הא-לקי, דברי הנחש ודברי האשה:

הציווי של ה' (ב' ט"ז-י"ז)	דברי הנחש (ג' א')	דברי האשה (ג' ב'-ג')	
מכל עץ הגן אכל תאכל: ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו	אף כי אמר אלהים: לא תאכלו מכל עץ הגן?	מפרי עץ הגן נאכל: ומפרי העץ אשר בתוך הגן אמר אלהים לא תאכלו ממנו (1)	האיסור
כי ביום אכלך ממנו מות תמות:	לא-מות תמתון. כי ידע אלהים כי ביום אכלכם ממנו ונפקחו עיניכם והייתם כאלהים ידעי טוב ורע	(2)	העונש

הפיתוי: פסוקים א'-ה'

נעזר בפירוש רש"י לענות על השאלות:

רש"י: (א) אף כי אמר - שמא אמר לכם לא תאכלו מכל וגו' - ואף על פי שראה אותם אוכלים משאר פירות, הרבה עליה דברים כדי שתשיבנו ויבא לדבר באותו העץ:

פסוק א': הנחש היה החיה שיש בה הכי הרבה ערמוניות מכל חיות השדה.

רש"י: (ג) ולא תגעו בו - הוסיפה על הציווי, לפיכך באה לידי גירעון, הוא שנאמר (משלי לו) אל תוסף על דבריו:

רש"י: (ד) לא מות תמתון - דחפה עד שנגעה בו, אמר לה כשם שאין מיתה בנגיעה כך אין מיתה באכילה:

לסיכום: כדי למנוע חטא צריכים להתקיים שני דברים: (א) איסור מוגבל וברור. (ב) עונש מוחלט ומשמעותי.